

Basisscholen
Lauwers Eems PO

Schooljaarplan 2019-2020

De Octopus

Inleiding:

Op basis van verschillende evaluaties en de doelen uit het Schoolplan 2019 – 2023 hebben we voor 2019-2020 een aantal verbeteronderwerpen gekozen. Dit zijn onderwijsinhoudelijke onderwerpen, waarbij we het pedagogisch didactisch handelen als speerpunt van ontwikkeling en verbetering zien. De organisatorische doelen zijn in de bijlagen opgenomen. De opzet is gericht op samenhang en verdieping van het pedagogisch didactisch handelen. Door samenhang te bieden krijgt het voor leerkrachten meer betekenis voor hun dagelijks werk en is de ontwikkeling breed (bij andere vakgebieden) toe te passen.

Het doel is om het pedagogisch didactisch handelen te verbeteren. Om het pedagogisch didactisch handelen in beeld te brengen en tegelijkertijd houvast te bieden wordt de Kijkwijzer van L&E ingezet. Met behulp van deze kijkwijzer kunnen we, aan de hand van een negental indicatoren, een vakgebied stap voor stap doornemen. We koppelen hierbij de inhoud van een vak aan de didactiek. Het **rekenonderwijs** wordt hierbij als kapstok gebruikt. We brengen het pedagogisch didactisch handelen bij rekenen in beeld, we halen kennis op, delen die met elkaar en passen deze kennis weer toe in de lessen. We monitoren dit proces m.b.v. de eerdergenoemde kijkwijzer. De observaties, gezamenlijke lesvoorbereidingen, literatuur worden gedaan en aangedragen door de leerkrachten, rekencoördinator, de intern begeleider, remedial teacher en directeur. De directeur en intern begeleider zijn verantwoordelijk voor het proces. Met de kijkwijzer kunnen leerkrachten ook bij elkaar kijken, evt. samen lessen voorbereiden, in tweetallen werken en in bouwen uitwisselen. Alles met als doel van en met elkaar leren..

Wij kiezen er in 2019 – 2020 opnieuw voor om het **rekenonderwijs** centraal te stellen. Los van de opbrengsten – die overigens het vorige schooljaar voldoende waren- zien we het vak rekenen als een goede kapstok om het pedagogisch didactisch handelen te verbeteren. We hebben tot nu toe 2 jaar gewerkt volgens bovenstaande aanpak. De ervaring met deze aanpak is positief en we hebben daar vooruitgang mee geboekt. Tegelijkertijd weten we dat dit een continu proces is van ontwikkeling.

De negen indicatoren* om tot goed onderwijs te komen zijn de volgende:

1. Pedagogisch handelen (omgang met elkaar): ondersteuning, veiligheid, uitdaging
2. Effectief benutten van onderwijstijd
3. Taakgerichte sfeer
4. Activerende directe instructie; inhoudelijke helderheid en structuur, feedback en activering
5. Strategieën voor denken en leren
6. Systematisch volgen van vorderingen
7. Afstemming instructie en verwerking
8. Leerlingen zijn actief betrokken
9. Verantwoordelijkheid van leerlingen voor organisatie en proces

* Alle indicatoren gaan over het gedrag van leerkrachten. Uitzondering daarop is indicator 8; dit gaat over leerlingen. Deze kun je gebruiken als een controlemiddel; komt datgene wat de leerkracht doet, binnen bij de leerlingen? Deze 9 indicatoren zijn gebaseerd op het waarderingskader van de inspectie, op de wet BIO, op de competenties van het schoolleidersregister en de code Goed bestuur.

Op de introductiedag van het schooljaar 19-20 zal de kwaliteit van onderwijs een centraal thema zijn en deze aanpak, waarbij het vak rekenen-wiskunde als kapstok dienst doet, opnieuw worden door genomen. Op basis van de observaties (door o.a. de directeur en de intern begeleider), zullen de uitkomsten van het team worden besproken. Ook wordt vakdidactische- en pedagogische kennis overgebracht.

Het onderwerp waar we ons dit schooljaar op richten is de **kleine zorgcyclus**. Binnen de kleine zorgcyclus is de **les** het vertrekpunt voor de analyse en planning van het dagelijks handelen van de leerkracht. Dit in tegenstelling tot de grote zorgcyclus, waarbij het startpunt wordt gevormd door de analyse van methode-onafhankelijke toetsen of ander meta-data.

Bij de kleine zorgcyclus gaat het om onderzoekende, formatieve evaluatie van de op die dag gegeven **les**. Leerkrachten (en leerlingen) gaan daarbij dagelijks na of de leerdoelen beheerst worden. De formatieve evaluatie komt tot stand door middel van observaties en analyse van het dagelijks werk van de leerlingen. Deze evaluatie mondt samen met eerder verworven inzichten over het kind en de groep uit in onderbouwde suggesties (in termen van [vak]didactische kenmerken) voor het handelen van de leerkracht bij deze leerdoelen. Aan het eind van een blok vormt de **methode-afhankelijke toets (Bareka, tempotoets, diagnostische gesprekken)** het vertrekpunt voor analyse en planning van het komende blok of de komende blokken.

In schooljaar 2017-2018 stond vooral in het teken van indicator 4 (Activerende instructie) en indicator 5 (strategieën voor denken en leren). In 2018-2019 is dit in de eerste periode herhaald en hebben we de focus verlegd op indicator 6 Systematisch volgen van de vorderingen. Uit deze analyses bleek dat het fundament van het rekenmuurtje niet stevig genoeg is gebouwd. Maar hoe kan dat? Wat kunnen leerkrachten hier aan doen? Wat is daarvoor nodig?

Het rekenmuurtje

Met de
rekendrempels!

© W.Danhof / P.Bandstra www.bareka.nl Bandstra Speciaal Rekenadvies

Fase 4	Lengtematen	Inhoud/gewicht	Omtrek / opp.		Grafieken	
	Breuken		Procenten		Kommagetallen	
Fase 3	Optellen	Vermenigvuldigen		Delen		Aftrekken
	Getalbegrip tot 10.000			Getalbegrip tot 100.000		
Fase 2	563+230	56+28	7 x 8	12 : 4	56-28	563-230
	Getalbegrip tot 1000					
Fase 1b	56+20	56 + 8	3 x 4	56 - 8	56 - 20	
	56 Dr.2c 66	59 Dr.2a 60	Getalbegrip tot 100		49 Dr.2b 50	46 Dr.2d 56
Fase 1a	5 + 2	15 + 2	6 + 8	8 Dr.1c 5 3	16 - 8	15 - 2
	Getalbegrip tot 10			Getalbegrip tot 20		
					5 - 2	

Hoe is het format samengesteld?

- Deel I: de kengetallen,
- Deel II bevatten de ontwikkelpunten,
- Deel III betreft activiteiten, die niet verder uitgewerkt zijn. Het zijn activiteiten die vooral organisatorisch van aard zijn of op het gebied van de borging liggen.

Datum vaststelling	
Handtekening Directeur	

I KENGETALLEN

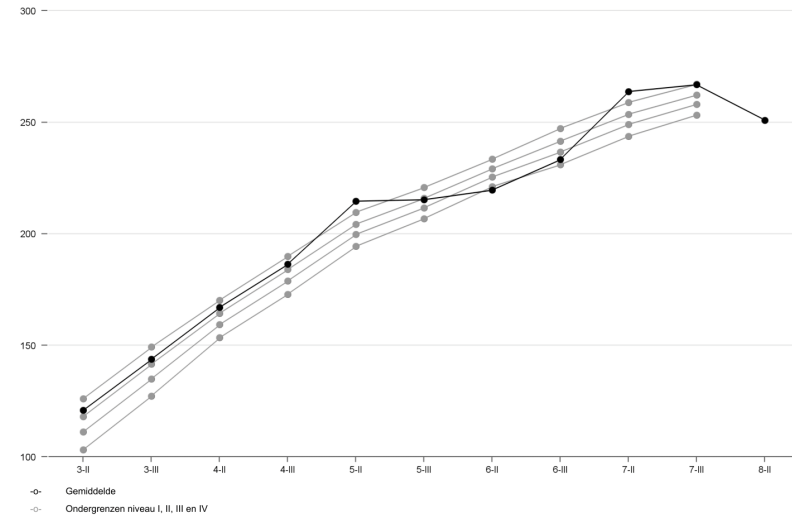
De Octopus (19KB)

Datum: 10-9-2019

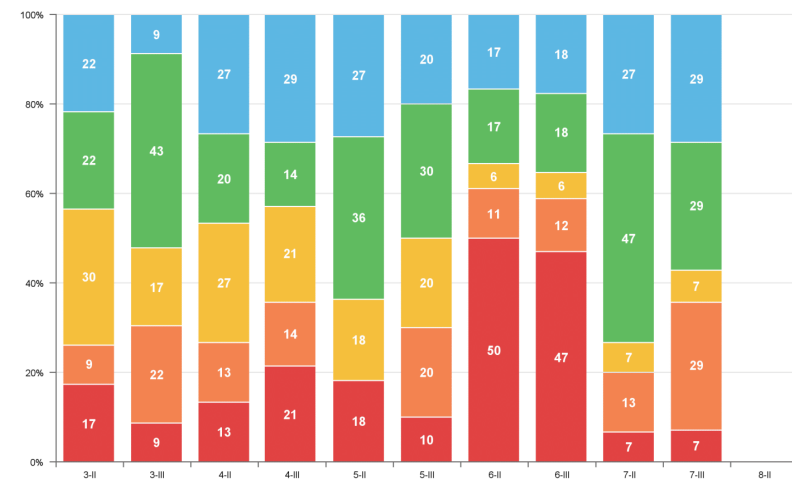
4. Rekenen en wiskunde: CITO Rekenen-Wiskunde 3.0 - Totaal

Hoofdlocatie in 2018 / 2019

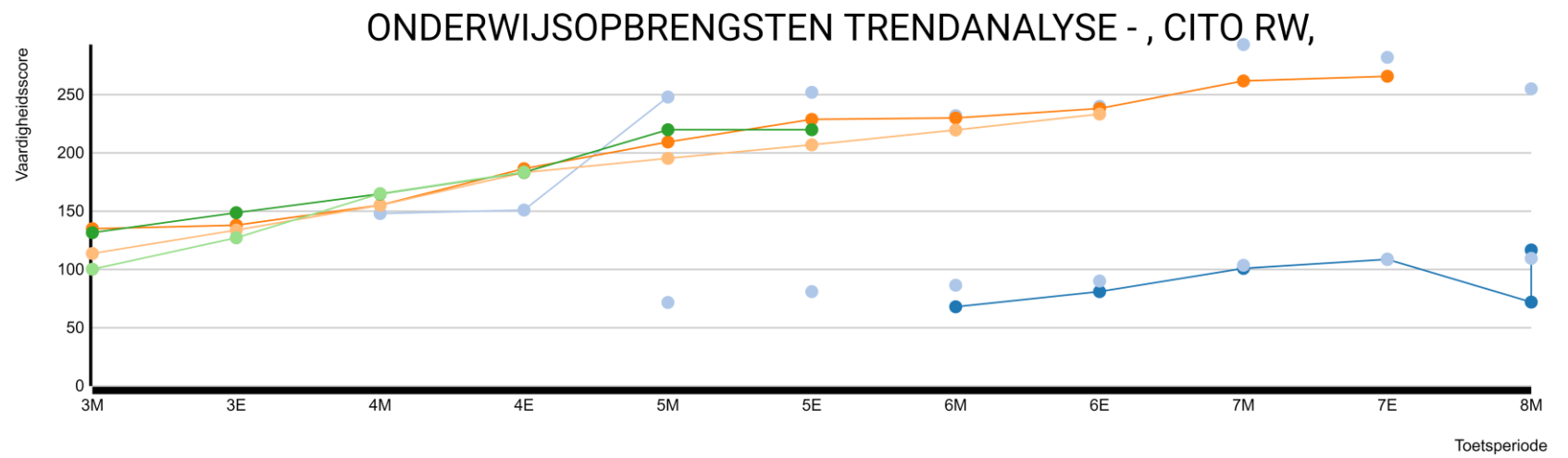
Gemiddelde vaardigheidsscore t.o.v. I-V-normgrenzen

Ontwikkeling niveaupercentages I, II, III, IV en V per leerjaar en trimester

ParnasSys - Schoolanalyse (P1.7)

4. Rekenen en wiskunde: CITO Rekenen-Wiskunde 3.0 - Totaal

Hoofdlocatie in 2018 / 2019

Schooljaar		3					4					5					6					7					8				
		Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=
2018 / 2019	II	120,9	L:115	II	22/22	23	167,1	L:162	II	27/20	15	214,7	L:202	I	27/36	11	219,7	L:227	V	17/17	18	263,9	L:251	I	27/47	15	251,0*				2*/2
				3,7	30/9/17	24			3,8	27/13/13	16			4,2	18/0/18	11			1,4	6/11/50	19			4,2	7/13/7	17					23
	III	143,8	L:138	II	9/43	23	186,4	L:181	II	29/14	14	215,4*	L:214	III	20/30	1*/11	233,4	L:239	IV	18/18	17	266,9	L:260	II	29/29	14					
				3,6	17/22/9	24			3,7	21/14/21	16			3,3	20/20/10	11			2,1	6/12/47	19			4,0	7/29/7	17					

Legenda

Gem. Vaardigheidsscore (indien bekend) of score

L/I L=Landelijk gemiddelde en I=Inspectienorm (indien bekend)

Niv. Niveau (bovenste cel) en niveauwaarde op groepsniveau (onderste cel)

**I/II
III/IV/V** Percentages I/II (bovenste cel) en percentages III/IV/V (onderste cel)

n= Totaal aantal getoetste leerlingen (bovenste cel) en aantal leerlingen op 1 oktober in leerjaar (onderste cel). Bij minder dan 80% deelname wordt het bovenste vakje grijs gekleurd.

II Ontwikkelpunten

Gebaseerd op de opbrengsten, zelfevaluatie en tevredenheidsonderzoeken,

Hieronder schematisch weergegeven welke stappen we gaan ondernemen om het rekenonderwijs verder te ontwikkelen. Dit is op basis van de PDCA cyclus. Na de evaluatiefase herhaalt de cyclus zich opnieuw. Na de onderzoeksfase zullen de specifieke items/interventies in leerkrachtengedrag worden omgezet en op dezelfde wijze schematisch in de matrix worden weggezet.

Matrix interventie rekenen	Periode 1 september - januari	Periode 2 januari - juli
Aanbod (wat gaan we als kennis met elkaar ophalen)	- Ophalen kennis van drieslagmodel, handelingsmodel en vertaalcirkel. Wordt dit ook in de lessen toegepast? - Check of er voldoende kennis en vaardigheden zijn om om te gaan met analyse en oefenprogramma's.	Input nieuwe theoretische kennis omtrent rekenen Hoe kunnen we de Doelenposters van WIG inzetten? Keuze maken hoe we het format vorm gaan geven.

	3. Maken van lesplan op basis van doelen "Kleine zorgcyclus" waarbij we komen tot 1 uniforme format. 4. Hoe stemmen we onze feedback af tijdens de instructie, verwerking en/of begeleide inoefening op basis van de doelen? (herhaling indicator 4.8) Kijkwijzer: Analyse waar en waarom leerlingen en reflectie op eigen handelen. (6.3 en 6.4) Vervolgens de uitvoering van deze analyse (6.5). Daarbij is voorkennis over hoe leerlingen leren van groot belang (7.3) Herhaling: Geeft feedback aan leerlingen (4.8)	Wereld in getallen 4 kritisch onder de loep nemen. Past deze methode nog bij onze werkwijze?
Didactiek (hoe ziet dat er in de praktijk in het handelen van de leerkracht uit?)	Ad 1: tijdens de margedag van 16 september zal dit worden herhaald. In de lesplannen zou dit werven moeten zijn. Ad 2: tijdens gesprek met leerkracht, lb-er en directeur wordt dit gevraagd. Ad 3: De leerkrachten hebben in duo's het lesplan voor de eerste weken gemaakt. Dit lesplan wordt besproken met lb-er en directeur met als doel van en met elkaar te leren. Tijdens de margedagen komen we hier teambreed op terug. Ook daar is het doel van en met elkaar te leren. Vanaf groep 2 wordt in juni 2019 de Barekatoetsen afgenomen om het rekenmuurtje in kaart te brengen. Dit wordt rond de herfstvakantie herhaald. Ad 4: Tijdens de verschillende fases van instructie en inoefening zien we het geven van feedback, deed up en feed forward terugkomen. De leerkracht is zich er van bewust dat het vooral gericht moet zijn op het	Data-analyse van: - methode gebonden toetsen - niet methode gebondentoetsen - Bareka Zien we op groeps- en schoolniveau veranderingen? Kunnen we dit duiden? De interventies komen als volgt terug: - Teambijeenkomsten - Kwaliteitsdocument - Groepsplannen en leerlingbespreking - Collegiale consultatie Op basis van bovenstaande analyses worden lesplannen weer aangescherpt. Leerkrachten gaan 2x bij elkaar kijken in het kader van en met elkaar leren. Daarbij ligt de focus op de punten uit de kijkwijzer.

	doel en dat het bedoeld is om het hardop denken, proces en reflectie moet stimuleren. Modellen als vertaalcirkel en drieslagmodel zien we terug in dagelijks handelen. - Kwaliteitsdocument bespreken 27 februari en 22 juni 2020	
Differentiatie (wie) Hoe ziet dit er voor de kinderen uit? Hoe ziet dit er dan voor de leerkrachten uit?	• Analyseren waar leerlingen uitvallen en opvallen in het dagelijks werk (kijkwijzer 6.3). Daar wordt gebruik gemaakt van observaties en diagnostische gesprekjes met leerlingen. • Analyseren waarom leerlingen uitvallen en opvallen en reflecteren op het eigen handelen (kijkwijzer 6.4) • Leerkrachten plannen en registreren vervolglussen en interventies o.b.v. analyse en reflectie en stemmen instructie hier op af (7.3)	• Analyseren waar leerlingen uitvallen en opvallen in het dagelijks werk (kijkwijzer 6.3). Daar wordt gebruik gemaakt van observaties en diagnostische gesprekjes met leerlingen. • Analyseren waarom leerlingen uitvallen en opvallen en reflecteren op het eigen handelen (kijkwijzer 6.4) Leerkrachten plannen en registreren vervolglussen en interventies o.b.v. analyse en reflectie en stemmen instructie hier op af (7.3)

Waar het om gaat is dat we samen ontwikkelen, proberen en ontdekken en samen leren van en met elkaar.

In vergaderingen bespreken we de ervaringen met de kleine zorgcyclus.. Uiteraard gaan we ook bij elkaar kijken (met of zonder Kijkwijzer) en is er overleg tussen duopartners. Tevens kan worden gekeken hoe er transfer kan plaats vinden naar andere vakgebieden. Collega's die e.e.a. beheersen kunnen anderen helpen. Kortom we ontwikkelen ons als SCHOOLteam.

We plannen de werkbijeenkomsten in ons jaarrooster. De intern begeleider en directeur kijken d.m.v. observaties en gesprekken naar de stand van zaken van deze ontwikkelingen en experimenten. Doel is om zowel individueel als voor het team te kijken waar we staan in de ontwikkeling. Dit wordt gebruikt om de ontwikkeling verder (bij) te sturen. Naast een overzicht van de in kaart gebrachte indicatoren (zie boven), zal door de observanten ook een algehele indruk van alle indicatoren in beeld worden gebracht. Aan het eind van het jaar is er dan een individueel en schooloverzicht in een matrix van het pedagogisch didactisch handelen.

III Actiepunten nog aanvullen

ACTIEPUNT	COORDINATIE	DATUM REALISATIE	Begroting	GEREALISEERD, JA/ NEE
Ontwikkeling IKC;	directeur	N.N.B.	Zie projectplan	
Cultuurplan in relatie WO en IKC	Maschinka	Einde schooljaar	€1000,-	
Met sprongen vooruit		Einde schooljaar		
Rots en water				
Boeken (DBOS)	Berthilde	Einde schooljaar	€2500,-	
Congressen	Directeur	Einde schooljaar	€2000,-	
Scholing individueel	Directeur	Einde schooljaar	€5500	
Teamscholing (rekenen M. Postma)	Directeur	Einde schooljaar	€2000,-	

Ontwikkelingsmateriaal	Onderbouwleerkrachten	Einde schooljaar	€2500,-	
Nieuwe rekenmethode	Directeur	Eventueel einde schooljaar	Overleg met Ad i.v.m. verbruik en licentie i.p.v. gebruik.	
2 ProWiseborden	Directeur		€12.000,-	
10 laptops	Directeur		€6000,-	
Koptelefoons/oordopjes	Directeur		€1000,-	